

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), APRIL 5, 1943. STEVILKA (NUMBER) 78

OBROČ OKOLI MARŠALA ROMME- LA SE VEDNO BOLJ ZOŽUJE

Akcija ameriških kopnih sil in ameriškega letalstva. — Skorajnja združitev Amerikancev z angleško osmo armado.

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 4. aprila. — Drugi ameriški armadni zbor, ki je regazil obrambne postojanke in uničil mnoga gnezdišča sovražnih možnarjev, je prišel sedaj pogon skozi gričevito ozemlje vzhodno od El Ghetara, da se združi z angleško osmo armado, ki prodira od vzhoda.

Amerikanci sestrelili 14 letal
Angleška prva armada v severni Tunisijski pa nadaljuje s svojim prodiranjem ter je zadržala Rt Serrat ob sredozemski obali, 35 milj zapadno od Bizerte.

Proti letalom osiščaja, ki so hoteli bombardirati ameriške čete, so se dvignili v zrak ameriški letalci, ki so sestrelili 14 nemških bombnikov izmed dvajsetih. Nekateri nemški bombniki so treščili v takšni bližini na zemljo, da je moralo ameriško vojaštvo z silo teči, da je prišlo iz območja njihovega treska.

Nemški in drugi viri poročajo o srditih bojih med partizani in osiščem

Kako da svetovni tisk tako vztrajno molči o bojih velikih obsegov, o katerih poročajo v svet celo okupatorji in Paveličevi ustaši?

LONDON, 30. marca (UP). — Nemška vrhovna komanda ni danes, da so vojaške sile osi, ki po dolgih bojih, ki so trajale več tednov, zdrobile partizansko revolto v južni Hrvaški. V eni svojih redkih vesti o delovanju jugoslovanskih partizanov pravi današnji uradni nemški komunikator:

"Nemške in hrvaške čete so v delovanju z enicami italijanske armade v bojih, ki so trajali dolge tedne, zdrobile v južni Hrvaški komunistično revolto, katero je podnela Sovjetska Rusija."

(Nemška in italijanska propaganda, kakor tudi vsi drugi uradni viri osi, nazivljajo jugoslovanske partizane "komunistično revolto", v cilju, da jih diskreditirajo v domačem in svetovnem javnem mnenju — op. JIC).

Nemci o izgubah partizanov
LONDON, 30. marca (Reuters). — Nemški radio trdi, da so bili v teku pobijanja hrvaški tekoni nekaj tednov ubiti 13.000 upornikov.

Nemci boji med partizani in okupatorji
NEW YORK, 30. marca (United Nation Information Office). — Ustaška oblast poroča, da so vojaške sile v Bosni osvobodile 12 mesecev obkoljeno in omaganjeno jugoslovanskih partizanov.

Nekje drugje so ustaši, skupaj z drugimi silami osi, odšli partizanski napad na neko vasi in trde, da so ob tej priliki ustrelili 700 partizanov. Pri tem pa, da so imeli tudi sodelovanje pri obrambi tega kraja velike izgube — 300 vojakov osi, ki sta v ustašev padli.

Seja
Jutri večer ob 7:30 uri se vrže v sejo Progresivnih Slovencev, članice so vabljene, da se udeležijo, ker se bo poročalo o zadnji veselici.

MLADE POCESTNICE

NEW YORK, 3. aprila. — Tukaj je bila odkrita skupina mladih pocestnic, ko so šolski učitelji obvestili policijo, da imajo šolske učenke v svoji posesti 5 in 10-dolarske bankovce. Ob tej priliki je prišlo na dan, da so deklice izvajale ta posel že nad leto dni, ko so 12 do 14 let stare šolarke ustavljale na ulicah moške srednje starosti. Mladim pocestnicam je načelovala neka 17 let stara mladenka, ki je obtožena prostitucije in zvodništva ter je bila postavljena pod \$5.000 varščine.

Koncert Glasbene matice

Včerajšnji koncert Glasbene matice je zelo lepo uspel. Več o njem bomo poročali jutri.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osi v vse, kar ono predstavlja!

Vaje ameriških padalcev

Na gornji sliki vidimo vaje ameriških padalcev, ki so "napadli" neko vas. Slika na desni predstavlja vojaške, ki padajo po bazi proti zemlji; na levi so vojaki v vasi, spodaj pa je vas, ki so jo napadli.

Shod za osvoboditev španskih lojalistov v Afriki

Na shodu, ki se bo vršil v New Yorku, bodo govorili Dorothy Thompson in druge znane osebnosti.

NEW YORK, 5. aprila. — Danes zvečer ob osmih bo v tukajšnji Carnegie dvorani velik shod, na katerem se bo zahtevalo takojšnjo osvoboditev onih španskih lojalističnih borcev, ki jih je zaprla prejšnja francoska fašistična vlada v Severni Afriki. Glavna govornica na shodu bo Dorothy Thompson, znana ameriška pisateljica in časnikarka.

Razen nje bodo še govorili sledeči: Jay Allen, časnikar; Edgar Ansel Mover, politični voditelj; dr. Max Yergan, predsednik Nacionalnega kongresa črncev; Joseph Curran, podpredsednik pomorske CIO unije; D. Julio Advarez del Vayo, ministar bivše španske republike; Fernando de los Rios, španski republikanski vodja in drugi.

Moskva poroča o boju ruskih letalk

Dve ruski letalki sta sestrelili iz zraka vsaka po dvojico nemških letal.

Moskva naznanja, da so bili novi nemški napadi, s katerimi so si prizadevali Nemci prebiti ruske obrambne črte južno od Izjuma odbiti, in da je bilo v teh bojih pobitih nad 1.000 Nemcev.

Nemci si po vsej priliki prizadevajo prodreti proti Vorosilovgradu, katerega so zavzeli Rusi tekom svoje zadnje zimske ofenzive.

Iz Moskve naznanjajo, da je bilo v tej srditi bitki pobitih nad 1.000 Nemcev, uničenih pa je bilo devet tankov in 30 trakov ter sedem letal.

V neki prejšnji bitki pa je bilo pobitih 700 Nemcev ter uničenih 143 tankov.

Rusko poročilo zdaj prvokrat omenja ruske letalke Tamaro Pamjatnihovo in Rajo Šurančevskaja, katerih vsaka je sestrelila dvojico sovražnih letal.

List "Pravda" pravi, da pripravljajo na rusko fronto neprestano nove divizije, in da se Nemci vsekakor pripravljajo za pomladno ofenzivo.

Nacisti odvedli francoske državnike v Nemčijo

Odvedeni so bili Daladier, Blum in Gamelin, ker se Nemčija boji, da bi omenjeni stopili v slučaju invazije na čelo "proti-vlade."

LONDON, 4. aprila. — Nemški radio je nocoj naznanil, da so bili premešeni iz internacije v Franciji v Nemčijo bivša francoska premierja Daladier in Blum in bivši francoski vrhovni poveljnik general Gamelin. Radio naznanja, da so bili omenjeni premešeni v Nemčijo zato, ker so jih nameravali zavezniški tajni agenti osvoboditi in jih iztihnati v Francije.

Z omenjenimi je dobila Nemčija nadaljne tri dragocene talce, ki so pridruženi tisočim omenjenim, katere je izročil Petain-Lavalov režim Nemčiji, da molčimo o stotisočih francoskih vojnih ujetnikih in delavcih, ki so prisiljeni garati za Nemčijo.

Ob tej priliki je bilo tudi uradno javljeno, da sta bila že pred temi odvedena v Nemčijo tudi bivši premier Paul Reynaud in bivši minister za kolonije, Georges Mandel.

Berlinski radio je priznal nemško bojazn, da bi utegnili ti možje stopiti v slučaju invazije na čelo "proti-vlade", ako bi se jim posrečilo pobegniti iz Francije.

Poleg omenjenih je v nemškem ujetništvu tudi francoski general Maxime Weygand.

IZ ČASOPISJA POD KONTROLO OSIŠČA

Pesti Hirlap piše o razmerah v Beogradu in poroča, da je draginja silovito narasla. Obed brez vina stane v dobrih gostilnah 500 dinarjev, a v krčmah drugega reda 200 dinarjev. Lesene coklje prodajajo po 700 dinarjev. Dobra obleka po 14.000 dinarjev. Delež slabega koruznega kruha je 265 gramov dnevnega. Ukrepi proti prekupčevanju na črni borzi so izredno ostri.

Kultura

MLADINSKI ZBOR S. D. D.

Vaje Mladinskega pevskega zbora se vršijo jutri večer ob 7. uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., namesto nocoj. Starše se prosi, da to upoštevajo in pošljejo svoje otroke na vaje ob času.

12 japonskih ladij uničenih ali poškodovanih

Pretekli mesec so zavezniški bombniki izvedli 38 napadov na Kisko, na Aleutskem otočju.

Glavni stan generala MacArthurja, Avstralija, 5. aprila. — Pri napadu zavezniške sile na Kavieng, 550 milj severovzhodno od Port Moresbyja, so zavezniški bombniki pogreznili ali poškodovali 12 japonskih ladij, med katerimi je bilo sedem bojnih edinic.

Poročilo naznanja, da so se pri tem napadu poslužili zavezniški letalci posebne bojne taktike. Pri tem uspešnem napadu ni bilo izgubljeno niti eno zavezniško letalo.

Med pogreznjenimi ali težko poškodovanimi japonskimi ladjami so križarke in rušilci.

WASHINGTON, 4. aprila. — Ameriški bombniki so tekom osmih separatnih napadov bombardirali japonsko bazo Kisko na Aleutskih otokih. Tekom preteklega meseca je doživela Kiska 38 napadov od strani zavezniških bombnikov.

Smrtna kosa

V soboto večer ob 11:30 uri je preminil v bolnišnici rojak Anton Brunek, ki je zbolel pred mesecem dni, v bolnišnici se je nahajal par dni. Star je bil 57 let in je stanoval na 6800 Edna Ave. Bil je doma iz vasi Draga, fara št. Rupert na Dolenjskem, kjer zapuša brata Franka in sestro Angelo. V Ameriki se je nahajal od leta 1911 in je delal 29 let v Willard Storage Battery tovarni. Tu zapuša soprogo Rose, rojeno Količ, doma iz vasi Duga gora, fara Trošmarje na Hrvaškem. Bil je član društva "Dosluzenci" in društva sv. Josipa št. 99 HBZ.

Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne v pogrebni zavodu A. Grdina in Sinovi, odkoder se bo vršil pogreb v sredo zjutraj ob 10. uri v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in nato na Calvary pokopališče.

Boži mu ohranjen blag spomin, preostalem pa naše sozlagje!

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

133 AMERIŠKIH LETEČIH TRDNJAV NAD MESTOM PARIZOM

Angleški bombniki pa so istočasno napadli mesto Essen, kjer so vrgli na Kruppove arzenale nad 900 ton bomb.

AMERIŠKI BOMBNIKI SESTRELILI 25 SOVRAŽNIH LETAL

LONDON, 4. aprila. — Danes je priletela iz Anglije nad Pariz doslej največja ameriška letalska sila — 133 težkih štirimotornih bombnikov, ki so bombardirali tovarne, kjer izdelujejo za Nemce vojni material. Ameriške letelce trdnjave so sestrelile 25 nemških bojnih letal, ki so jih srečale na povratnem poletu nazaj v Anglijo.

Angleška bojna letala, ki so spremljala ameriške letelce trdnjave, pa so sestrelila osem nadaljnjih bojnih letal.

Zavezniške izgube
Pri tem napadu so bile izgubljene štiri ameriške letelce trdnjave in sedem angleških bojnih letal.

Berlinski radio naznanja, da je bilo ubitih nad 100 oseb in uničenih "nešteto domov."

Silen ameriški napad
Ameriški bombniki so vrgli stotine ton bomb na francoske tovarne, ki izdelujejo vojni material za Nemčijo in ki so nameščene na nekem otoku reke Seine, samo štiri milje od Eiffelovega stolpa.

900 ton bomb na mesto Essen
Napad je bil izveden komaj nekaj ur po napadu na nemško mesto Essen, kjer so vrgli angleški bombniki na Kruppove tovarne 900 ton bomb.

Dočim so ameriški bombniki bombardirali Pariz, so angleški bombniki bombardirali nemško letališče v Caenu, kateri kraj leži med Cherbourgom in Havre v Normandiji. Zopet nadaljnji angleški bombniki pa so obmetavali z bombami Rotterdam, Abbeville in Diepe.

Vesti iz Ljubljane

LONDON. — Reuterjev dopisnik javlja s kontinenta naslednjo vest:

Italijanske oblasti se boje, da ne bi osvobodilna fronta začela v Sloveniji nove akcije in so radi tega objavile poziv, naslovljen ljubljanskemu prebivalstvu, naj ovadi in preda oblasti vse zločince.

"Na žalost", zatrjuje razglas, "dobivajo zločinci preveč podpore s strani ljubljanskega prebivalstva. Pomislite, kaj se danes dogaja v mestu: komunisti izvršujejo ob belem dnevu svoje zločine, a ljubljanska mladina je navdahnjena s takim duhom, da zločincem pomaga in jim pripomore do tega, da izginijo brez sledu."

"Kadar jih zaslišujemo, nam meščani na kratko izjavljajo: 'Ako so ga ubili, je pač zato, ker je bil izdajalec'. Posledica takih nespametnih odgovorov je, da morilec vedno uide."

Dodatno poročilo

Pokojni Frank Poje, ki je zadnji petek umrl, je bil član društva "Svoboda" št. 235 HBZ in ne društva sv. Jožefa št. 99 HBZ. Tu zapuša žalujočo soprogo Alojzijo, rojeno Obžolt, sina Franka, in tri hčere: Louise Rupert, Dorothy in Olgo, dva brata, Jakoba in Valentina, v starem kraju pa sestro Nežo Zalar in dva brata, Johna in Josepha.

Policija v Brathenalu je zalotila tolpo mladih vlomilcev in vandalov

Paglavci so kradli ko srake in z revolverji terorizirali ljudi. — Policija je našla pri njih stotine dolarjev.

Policija je zalotila skupino mladih smrkvcev, ki vlamljajo v hiše in kradejo kot srake, kar jim pa še ni dovolj, temveč poškodujejo pri tem tudi pohištvo. Policija v Brathenalu je prišla dva dečka, katerih eden je star 11, drugi pa 13 let, ki sta vlomila v več domov.

V soboto zvečer je policija aretirala nadaljnje štiri paglavce, ki sta jih omenjevala dva ovadila ter označila za svoje pajdase.

Vlom v troje stanovanj

V soboto sta omenjena dva dečka vlomila v troje stanovanj, kjer sta streljala z revolverji na ogledala in vaze ter fotografije, razbila in prevrnila pohištvo ter zakrivila še druga sliden dejanja vandalizma.

Deset vlomov

Mladi nepridipravi so priznali najmanj deset vlomov ter povedali, da so hoteli tudi zažgati Monticello Junior High šolo, kjer pa so ogenj pravočasno opazili ter pogasili, preden se je razširil.

Strahovanje z revolverji

Prva dva smrkvca sta bila

zalotena v soboto popoldne ob 3:30, ko je vstopil Robert F. Smith v svoj dom na 10602 Lake Shore Boulevard. Oba paglavca sta imela v rokah revolverje, ko je Smith stopil skozi vrata v stanovanje. Poba sta mu ukazala, naj vrže svojo denarnico na tla, kar je slednji storil. Nato sta ga prisilila, da je vstopil v jedilnico, kjer sta zaklenila vrata za njim. Od tam je Smith po telefonu poklical policijo.

Pozneje je policija ulovila še štiri paglavce na železniški progi na E. 105. cesti. Vsi skupaj so imeli štirje revolverje.

Surov vandalizem

Kakor rečeno, so malopridneži poleg tega, da so kradli, vporabljali za tarče svojega streljanja ogledala, slike in vaze in v nekaterih slučajih so odvili tudi plin v kuhinjah.

Ko so prva dva paglavca priveli na policijsko postajo v Brathenalu, si je starejši tam prizadeval skriti \$300. Poba sta povedala, da je teh 300 dolarjev del \$650, ki sta jih vzela v nekem domu. Pri mlajšem fantu pa je našla policija demantni prstan.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PREDRZNOST ŠPANSKIH FAŠISTOV

Nedavno smo na tem mestu opozarjali na nesramen protest španskega poslanika v Washingtonu, ki je protestiral proti predvajanju Ernest Hemingwayjevega filma "For Whom the Bell Tolls," čigar dejanja se odigravajo v Španiji za časa njenih civilne vojne. Francu prijazna politika državnega departamenta pa je zdaj pognala dva nadaljna nova cveta.

Na vprašanje časnika, če bodo bojovníki španske lojalistične armade, ki so zaprti v severnoafriških ječah in taboriščih, končno zdaj vendar osvobodjeni, je državni tajnik Hull odgovoril, da se bo moralo to odločiti samo v sporazumu z generalom Francom! K temu odgovoru je vsak komentar odveč. Kdaj se bo vendar našel kak kongresnik ali senator, ki bi poklical državni departament na odgovor zaradi te njegove pro-fašistične politike?

Toda španski poslanik, ki mu je zrasel greben zaradi njegovega prvega uspeha v zadevi Hemingwayjevega filma, je šel še dalje ter naredil nadaljen korak: te dni je namreč protestiral proti izdajanju knjige "Appeasement Child," ki jo je spisal Thomas J. Hamilton. Hamilton, ki je bil v Španiji kot poročevalec konservativnega newyorškega dnevnika "New York Times," je napisal o Francovem režimu izborni in temeljito delo, čigar značilnost je, ker je gledal na Francov režim z vidika omenjenega konservativnega, ne pa kakakega radikalnega lista. Ker je časnikar in pisatelj Hamilton začasno oficir v ameriški bojni mornarici, predrznosti zastopnik fašista Franca ne zahteva zdaj nič več in nič manj, kadar da pride Hamilton—čujte in strmite nad fašistično nesramnostjo!—pred vojno sodišče!... Doselej ni bilo še nič objavljeno v javnosti, da-li je državni departament na to nezasišano drznost kaj odgovoril, in če je, tudi ne, kaj je odgovoril. Iz Washingtona poročajo samo toliko, da so v Washingtonu v veliki zadregi, kar imajo sami sebi pripisati. Ker so ponudili španskemu poslaniku v Hemingwayjevem slučaju mezinice, je ta fašistični predrznost zdaj zgrabil za celo roko! Temu dejstvu pa se ne bo čudil nihče, ki pozna fašistično predrznost.

Ampak to ni edini slučaj apizanja in fašistične politike ameriškega državnega departamenta. Naši čitatelji se bodo še dobro spominjali, koliko zgražanja in protestov je bilo od vseh strani zaradi ustanovitve nekakega "avstrijskega bataljona" v Ameriki, ki je bil ustanovljen na pobudo "nadvojvode" Otona, pretendenta za avstrijski prestol, ki ga nikjer ni. Dovoljenje za ustanovitev tega bataljona, čigar glavna svrha je, spraviti Otona nazaj na avstrijski prestol—seveda na škodo nasledstvenih držav—je dal vojni tajnik Stimson. Mi smo dolgo dvomili o dejanski ustanovitvi tega bataljona, ki pomeni skelečo klopoto ameriškim zaveznikom Jugoslovonom, Čehoslovonom in Poljakom, toda vsi ti dvomi so razpršeni s slikami, ki jih je priobčil nedeljski "Plain Dealer" in ki predstavljajo življenje teh avstrijskih "legionarjev" v njihovem taborišču—Camp Atterbury, Ind. Neverjetno!

Po vsem tem, kar se dogaja, se se tudi ne more nihče več čuditi dejstvu, da je državni departament na strani jugoslovanskega generala Drazge Mihajlovića in njegovih četnikov, ki stoje v srbski gorah križemrok in "hranijo svoje sile," v kolikor se ne bore ob strani Nemcev in Italijanov proti jugoslovanskim partizanom, in da popolnoma prezira aktualne partizanske borbe proti osišču, ki so tako velikega obsega, da sama nemška poročila, objavljena v bulletinih samega Jugoslovanskega informacijskega centra, naznanjajo, da je padlo v enem samem mesecu 13,000 partizanov! Glede jugoslovanskih partizanov sam Jugoslovanski informacijski center, ki je ustanova jugoslovanske zamejne vlade, ugotavlja, da jih okupatorji označujejo vseprek za komuniste samo za to, da bi v svetu diskreditirali njihove boje.

Kakor se zdi, se je okupatorjem to tudi posrečilo, in sicer predvsem v največji demokraciji na svetu—Ameriki, kjer o podvigih jugoslovanskih partizanov molče kakor grob.

Pripadniki mnogih narodov so v ameriški vojski

Gudni Asgeirson, rojen na Islandskem, je sedaj vojak v vojski Združenih držav. Silno hrepenenje, da bi maščeval za bridkosti, ki so jih naciji povzročili njegovim norveškim sorojakom, da je prignala v Združene države, ko ni stalne vojske v njegovi lastni domovini. Pritok norveških beguncev v njegovo domovino, je rekel, mu je dal zavednost o grožnji nacistične brutalnosti.

"Vse izmed nas", je rekel častnik v sprejemališču za vojsko v New Cumberland, Pennsylvania, "navdala je nas groza in čim dalje večje ogorčenje. Mnogi izmed nas so takoj odšli v Ameriko, ker smo znali, da naš edini način odpora proti navali nacistične brutalnosti je bil potom vojnih sil Združenih narodov."

In tako je Gudni Asgeirson zapustil ribarsko obrt, ki sta jo oče in on vodila, in prišel v Ameriko, da se pridruži borbi za svobodo.

Ta islandski mladenič je tipičen za mnogo tisoč mož vseh plemen, ki vsak dan gredo skozi sprejemališče za vojsko. Ko je središče v New Cumberlandu prelistalo svoje zapisnike za poslednji mesec, našlo je mnogo drugih dokazov za resnico, da moč Amerike je v njeni raznovrstnosti plemen.

Bil je tam izmed drugih tudi Franz Strassfeld, mlad mož v starosti 22 let, ki se je rodil na Poljskem. Njegova rodbina je vedno porodila ljudi miru in vere, vojaka nikdar. Leta 1935 Frank pa je bil dijak na Nemškem. Videl je, kako Naciji ravnanje z manjšinami, bil je priča zatiranja Židov.

Naborni odbor je Stressfenda postavil v razred 4—D, ker je bil rabin. Naprosil pa je, naj se njegova klasifikacija spremeni v 1—A. Ni hotel čina voljaškega kaplana, češ da je premlad, da bi starejšim ljudem nasvetoval.

Pa bil je tam Kitajec, Low Ding. Rodil se je v Kongmoon blizu Cantona na Kitajskem, kjer njegova mati še vedno živi. Canton je zaseden od Japoncev. Low ni moral iti v vojsko. Dvakrat je bil zavržen zaradi telesne nesposobnosti. Zato se je podvrgel resni operaciji na svoje lastne stroške, da bi mogel biti klasificiran kot 1—A, kot je rekel, je hotel polno vdeležbo v borbi za svobodo. In pranje perila se mu je zdelo malo važno, ko je treba oprati Japonce.

Stanleya Lacey, 18 let starega, so njegovi starši poslali v Philadelphijo pred dvema letoma in pol, da bi ga spasil od londonskih zračnih napadov. Čim pa je dosegel dovoljeno starost, se je prostovoljno prijavil kot zrakoplovni navigator. Spominjajoč se nemških bomb v Londonu, Stanley si največ želi voditi ameriški bombnik nad Berlin.

Na nekem vojaškem zračnem polju v Texasu so nedavno našli sinove petnajstih Združenih narodov, izmed mož, ki se veščajo za poraz Osišča. Prihajali so iz Kanade in nizozemske Sumatre, Poljske in Jugoslavije in Čehoslovakije, iz Mehike in Rusije. Združeni skupaj v eni vojski, nazorno dokazujejo moč Amerike, ki je "združen narod" sam na sebi.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znakov!

Mesto v zlatu

Popotnik, ki gre v Južnoafriško Unijo, pride iz Kapstadta v Johannesburg po neskončno dolgi in utrudljivi poti skozi ozemlje nekdanje svobodne države Oranje. V trenutku, ko pride iz monumentalnega poslopja nove postaje, ga objamejo nešteti čudni vtisi. Razlika med mirnim, popolnoma mrtvim ozemljem, po katerem se je vozil, in med izrednim tempom velikega mesta, ki se razvija z nevidno naglico, ta razlika je tako velika in tako nepričakovana, da ga kar dirne. Še močnejše deluje mesto na obiskovalca, ki je poznal Johannesburg iz prejšnjih časov in ki ga sedaj obišče po desetih ali enajstih letih.

Brez sape opazuje labirint večnadstropnih palač, prometno gnečo velikega mesta, vse moderne instalacije, samodelne prometne signale, tramvaje z dvema nadstropjema, brezvožne električne omnibuse in nebroj privatnih avtomobilov, ki nikjer v mestu ne morejo najti prostora za parkiranje.

Obiskovalca ne iznenadi toliko ameriški videz mesta, kolikor izredna brzina njegovega razvoja. Pred pol stoletjem je bila tu samo puščava, ki ni bila ne za poljedelstvo ne za živinorejo.

Leta 1855 so Buri tu našli goro zlata in že v decembru istega leta je bil položen temelj današnjemu mestu Johannesburgu. Takrat je bilo še sto in sto kilometrov oddaljeno od najbližje železniške postaje. Toda od tistega časa, ko je predsednik transvalske republike Paul Krueger oznanil v svet odkritja bogatih zlatih rudnikov, se je pričel pritok kopalecev zlata, trgovcev, pustolovcev in finančnikov, ki so iz Haj-Velta hoteli napraviti novo Kalifornijo.

Ležišča zlata so se odkrivala druga za drugim. Devet let po Kruegerjevi proklamaciji so bila zemljišča plačana po 22,000 angleških funtov! Pa niti ni ostalo pri tem! Cene so rastle dalje vsako leto, pozneje vsak mesec in vsak dan. Kvadratni meter zemlje v središču mesta stane danes 150 funtov šterlingov (nad 37.000 din).

V začetku je bilo kopanje zlata edina gonilna sila v razvoju vse dežele. Brez vsakih tehničnih naprav je bilo leta 1885 izkopane zlata v vrednosti 10.000 funtov. V 13 letih je proizvodnja narasla na 13 milijonov, leta 1907 na 27 milijonov funtov.

Približno tri četrt te vsote je ostalo v Južnoafriški Uniji kot dnevnice, plače, dividende in investicije. Industrija zlata je dosegla velik napredek leta 1932, ko je bila izvršena devaluacija angleškega funta, kar je izzvalo velik narastek v ceni zlata. Južnoafriška Unija je obdržala zlato valuto še eno leto in se je šele tedaj odločila, da svojo valuto prilagodi angleški.

Nastal je tak razmah spekulacij, kakršnega doslej Johannesburg še ni doživel. Cene parcel so poskočile do neverjetne višine.

Ker je mesto neprestano rastle, dobiček iz zlatonosnih polj pa je privlačil vedno nove in nove ljudi, je bilo treba še varčevati s prostorom in graditi v višino namesto v širino, kot je bil doslej običaj v Afriki.

Ta potreba je povzročila neverjetno spremembo notranjih četrti.

Ko je bilo leta 1933 izdanih za nove zgradbe 9.7 milijona funtov, so mislili, da je ta vsota izredna. Kajti takrat ni še nihče pričakoval takega napredka mesta. Toda v poznej-

ših letih so izdatki za nove zgradbe še bolj narasli. Prihodnji razvoj mesta se danes kar ne more pregledati. Novi nebotičniki se dvigajo v vseh mestnih četrtih. V nekaterih četrtih obstoje danes že cele ulice nebotičnikov. Največje poslopje je Eskomte Haus, v obliki zvonika, ki ima 18 nadstropij in je visok 80 m. Ob teh nebotičnikih pa še vedno čepi veliko hiš z dvema nadstropjema. Te hišice so že davno postale brez vrednosti in padajo polagoma pod udarec kladiva, ki delajo prostor za nove nebotičnike. Kmalu ne bo niti sledu o starem Johannesburgu, tako da bodo morale ustanove za zaščito starin braniti le zadnje hišice. Te bodo še edine priče časov, ko je bilo treba vsak kos železa za graditev prvih naselbin pripeljati več tisoč kilometrov po morju.

Gost iz Evrope, ki se ne more prilagoditi brzemu razvoju Johannesburga, se spominja, da bi ohranil duševno ravnotežje, nekaj mrke, gole ravnine Haj-Velta, ki se je pričelo takoj za zadnjimi hišami. A ležišča zlata so ogromna. Nič za to, če se zlato nahaja tako globoko v zemlji! V iskanju zlata so se ljudje že spustili v globino 2000 metrov, pa bodo šli gotovo še globlje.

Razen tega so našli zelo bogate žile, ki pa jih hranijo kot rezerve za najhujše čase.

Vsi prebivalci so ponosni na svoje mesto in jih veseli, da ostane Johannesburg s svojimi 520 tisoč ljudmi še vedno prestolnica Unije za Kairom in Aleksandrijo tretje največje mesto črnega dela zemlje.

Po številu belega prebivalstva pa je celo prvo mesto v Afriki! Johannesburg se razprostira na 200 kvadratnih kilometrih. Na 275.000 belih prebivalcev odpade 40.000 avtomobilov, torej na vsakega sedmega približno eden.

Razumljivo je torej, da uporablja Johannesburg sam četrtino vseh avtomobilov, ki jih uvažajo v Unijo.

Johannesburg nima preteklosti. Njegova zgodovina je sedanjost. V njem živi še danes mnogo ljudi, ki se spominjajo, da je njegov temelj sestojal iz šotorov. Ti ljudje so bili priče vsega njegovega razvoja. Temu mestu nihče ne more zameriti, da nima tradicije. Saj nobene mu Evropejcu ta tradicija tudi ni potrebna. On bo tu našel univerzo, krasno knjižnico, celo mnogo dobrih koncertov bo lahko slišal. V resnici ga pa prevzame le mestna atmosfera. — "Johannesburg je samo borza in nič več," je dejal neki trgovec obiskovalcu, ki ga je vprašal, kako mu je tukaj všeč.

Gledališča? Tu lahko vidite le nekaj diletantnih predstav, ki dosega po mnenju kritičnih obiskovalcev razen pomanjkanja potrebnih sredstev zelo dobro raven. Gradi se, res, novo gledališče, a bo trgovski riziko kmalu prisilil njegovega lastnika, da bo začel dajati revije. Prebivalstvo očitno raje hodi v kino, kjer se z uspehom prikazujejo povprečni ameriški filmi. Morda ne najdete v nobenem evropskem mestu tako monumentalno in razkošno urejenih kinematografov kot v Johannesburgu. Zato tu ni kavarn kot v Evropi. Tu ni znano večerno in nočno življenje kot v Evropi ali Ameriki, razen nekaterih nočnih klubov, v katere hodi le majhno število bogatašev.

Treba pa je, seveda, takoj naglasiti, da Johannesburg ni merilo za oceno razmer v vsej Uniji.

V Johannesburgu se velikokrat zgodi, da prebudi človeka ponoči podzemeljsko grmenje. Jasno se čutijo potresi, od ka-

terih se trese vsa hiša. Tistemu, ki je to prvič doživel in ki vpraša za vzrok, odgovore domači stanovalci, da je to popolnoma običajen pojav. Potresi nastajajo zaradi notranjega vleganja zemeljskih plasti, ki so razrite v množice rudniških rogov.

V teku desetih let je bilo na tem ozemlju izkopanih mnogo milijonov ton zemlje, ki je vsebovala zlato. Danes še brez vredni ostanki leže okrog kot sive lise in tvorijo brezkončne vence hribov, ki se jasno odražajo v mrki dolini.

Zaradi pritiska gora se notranje razpoke tekom časa celijo. Pri tem se javlja votlo grmenje, ki neobveščena obiskovalca večkrat prestraši.

Na takem temelju stoji največje mesto Unije. Njegovo gospodarsko življenje je odvisno od zlatonosnih žil, ki se nahajajo pod zemeljsko površino. Kaj pa se bo zgodilo tistega dne, ko bodo te žile izčrpane ali človek ne bo mogel več do njih? V svojem uradnem govoru je neki minister omenil nevarnost, ki preti tem rudnikom. Povišanje cene je omogočilo proizvodnjo zlata tudi iz takih rud, iz katerih se prej ni izplačalo.

S tem je zagotovljena bodočnost rudnikov še za nekaj let.

Razen tega so bile najdene še nekatere nove žile, ki se razširjajo več km daleč. V glavnem se zlato koplje na prostoru 60 km. Po najnovejših proračunih strokovnjakov govori, da je produkcija zlata v Južni Afriki zagotovljena še za dve generaciji, če ne bodo nastopile kakšne posebne okoliščine. Johannesburg je v vsakem primeru poln optimizma, morda s pravico. Posledice, ki bi nastale, če bi se rudniki zaprli, se sploh ne morejo pregledati.

Vendar pa se dozdeva, da so mračne fantazije o zapuščenem mestu za nekaj časa samo nepotrebni strahovi, ki naj nikogar ne vznemirjajo.

Južna Afrika, torej tudi Orange z mestom Capstadtom, je popolnoma pod angleškim gospodstvom. Od tam dobivajo Angleži vse kar potrebujejo v sedanji vojni. Vojaštvo Južne Afrike se na strani Anglije junaško bori skoro na vseh frontah in ta dežela se je poleg Kanade prva postavila proti totalitarcem in jim napovedala vojno.

Begunci zabavajo ameriške vojake v Severni Afriki

Skupina begunskih igralcev iz Poljske, Francije, Čehoslovakije, Jugoslavije, Belgije in Nižozemske zabavajo s svojimi dotipji, petjem in vodvilskimi nastopi vpriparjajo prireditve, polne smeha in zabave, za ameriške vojake v Severni Afriki, kakor se poroča Vojnemu departmentu.

Te begunce, ki so hoteli pripevati, karkoli so mogli, k borbi proti Hitlerju, je ameriški Rdeči križ združil v celotno gledališko enoto. Kjerkoli se vpriparja ta "Red Cross Revue", ameriški fantje kar tulijo in grohotajo od veselje, da se kar streha pretrese, ako je sploh kaka streha.

Starim igralcem se jo vodvilsko življenje s svojimi dnevnimi spremembami gledališča in štirimi nastopi na dan zdelo precej trdo. To pa je bil raj nasproti igralčevemu življenju v Severni Afriki. Razdalja so velika. Dobrih cest je le malo. Buvost, s katerimi igralci potujejo, so tako starinski, da spadajo v

Urednikova pošta

V slovo članu

Cleveland, O. — Članstvo društva Cleveland št. 23 ZS opozarja, da se gotovo udeležijo pogreba našega člana Franka Poje, ki se vrši v torek zjutraj. Zbrali se bomo ob 8. uri zjutraj pri Grdinovem pogrebem na vodovodu, odkoder se skupno odpravimo k Svetkovemu pogrebnemu zavodu na E. 152 St., odkoder se vrši pogreb ob 8.45 uri v cerkev sv. Kristine.

V imenu članstva društva Cleveland št. 23 Z. S. Z. izrekam sožalje soprogi in otrokom zvestemu članu našega društva, pa bodi ohranjen blag spomin!

John Kadunc, predsednik

muzej. Ko se začne potovati, treba vedno rešiti vprašanje, ali treba vreči ven igralca ali prtljago, da se najde malo prostora za voznika.

In dogaja se tam čudo, da gora zares pride k Mohamedu. Vojaki imajo preveč posla, da nimajo časa podati se v gledališče najbližjega mesta. To najbližje mesto je dostikrat le nekaj ur oddaljeno od mesta, češda polpuhovitih arabskih koč, kar pa se tiče najbližjega gledališča, ga sploh ni. In to zvezdnato nebo služi za streho tanki, letala in truki pa za kopalnice. Zarnice jeepov preskrbujejo s razsvetljavo, kadar žica za električno luč je mnogo milj daleč.

Nekdo je prav primerno opasal Severno Afriko kot mračno deželo z gorkim solncem, šam radiatorjev z vročo vročino, ki bi ogrevali stanovanja prevetranih obronkih.

Dostikrat so igralci morali pogrešati obed za eden ali dva dni. Dostikrat se morajo zadrževati s trdim kruhom in kakim jajcem, ako ga morejo kupiti ob cesti za visoko ceno. In ko najdejo mesto, ki ima hotel, dostikrat niti rjuh ni, ki vroči vodi sploh ni govora.

Nikdo izmed 14 žensk in 10 moških gledališke trupe ni mogel govoriti angleški, ko se je skupina organizirala pod znakom križa. Sedaj pa znajo zabavati angleške, da se morejo naučiti svojih vlog. Vloge so prepleteno z ameriškim "slangom" in vojaškim narečjem, katerega gralec sam vedno ne razume, pa zato povzroča nepopoln smeh.

Danes se predstava močno vrši sredi prašnega viharja, je tri sredi blata, ne slišiš za nič dar kake pritožbe za te neugodnosti in trdo življenje igralcev.

Londonski radio o odporu Jugoslovancev

LONDON, 30. marca (Radio prejemna služba) — Ob priložnosti 27. marca je angleški radio objavil naslednje:

"Jugoslovanski narodni odpor je bil reakcija na silo. Jugoslovani so bili med prvimi, ki so instinktivno razumeli, kaj četa Berlin in Rim.

"Jugoslovani se zdaj bore za polni dve leti in so ustvarili najlepše legende te vojne. Pred dvema letoma so sami od sebe postali lastni volji sklenili, da se bodo branili. Nikdo jih ni silil to. Nikdo ni pričakoval od te male, neoborožene zemlje, da bo upirala. London in svet ves široki svet sta bila tako presenečena, da v začetku niti niti verjela nista."

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA
spisal
Branislav Nušić

Pop nekaj zamrmra in začne padeti sramota na vso vas, kakor je tudi pop za to tukaj, da pazi, da se narod ne pokvari in ne prelomi božjih postav."

Ko je Rado to govoril, je pop ves čas premišljal, da mu ni bilo treba ravno danes govoriti o tem, da moramo vsi obdelovati zapuščeno njivo. Potem je mislil na to, kako je župan strašno neumen; vse to je brzo šlo skozi njegovo glavo ter ni slišal, kaj se dalje govori. Naposled je dvignil glavo in rekel:

"Zakaj to premlevamo! Pojdimo na moj dom! Res je sicer, da se kaj takšnega v Prelepnici še ni primerilo in me to prav zelo razburja."

In so šli. Rado pa je odhitel v krčmo, da se tam pove novico, potem pojde k studencu, da jo pove ženskam, odtod gre v mlin, da jo raztrobi in nazadnje od hiše do hiše, in težko, ako jo ne mahne še v sosednjo vas.

(Dalje prihodnjič)

Ameriški Japonci se borijo za svobodo

Amerikanci japonskega pokolenja na Hawajskih otokih so se navdušeno odzvali, ko se jim je nedavno ponudila priložnost za prostovoljni vstop v službo ameriške vojske. Naborni uradi na otokih so bili preplavljeni od prosilcev že od dneva Pearl Harborja, ki so želeli imeti priliko, da pokažejo svojo lojalnost napram Združenim državam.

Štirideset redarjev japonskega pokolenja v Honolulu se je odločilo vstopiti prostovoljno v vojsko. Skupine stotin prostovoljcev so se skupaj prijavile. Poziv za petnajst stotin prostovoljcev je imel več kot štirikraten odmev.

"Na to priložnost sem že dolgo čakal," je rekel kristijan Nakama, ki se uči medicine na University of Hawaii. "Kot Amerikanci imamo pravico rabiti svojo pest proti Toju, Hitlerju in Mussoliniju."

Walter Mihata, oče štirih otrok, je bil eden izmed prvih prostovoljcev. "Vesel sem, da imam priliko boriti se za ameriško svobodo in pokazati svojo hvaležnost za izobrazbo, ki mi

Amerikanci ustavili Rommela

Ameriške čete so ustavile maršala Rommela, ko je hotel slednji prodreti skozi Kasserinski prelaz. Na sliki je razbit italijanski avto, s katerega odnašajo ameriški vojaki ranjenega voznika.

jo je Amerika dala", je rekel. Stric Sam naj ima svoje življenje in vse drugo v tej borbi za svobodo."

Neki drugi Japonski Amerikaneec je rekel: "Vsak dan svojega življenja zahvaljal sem se Bogu, da sem Amerikaneec. Hočem pomagati, da se ohrani svobodni sistem Amerike, z vsem, kar morem storiti."

Casopisi v Honolulu, pisani v japonsčini, so navdušeno podpirali to gibanje, kakor tudi japonsko - ameriški voditelji v javnem življenju. Odlični vzgojatelj japonskega pokolenja, Shigeo Yashida, je rekel: "Ne le da se nam odpira prekrasna priložnost, da se pridružimo borbi Združenih narodov proti tiranstvu in zatiranju, marveč se Amerikancem japonskega izvira nudi prilika, da se pokažemo v pravem svetlu". Prvi prostovoljec je bil Wilfred Tsukiyama, prejšnji mestni o - krajni pravdnik v Honolulu in eden izmed najbolj znanih odličnjakov v Hawajskem javnem življenju.

Iz časopisja pod kontrolo osišča

Sarajevski Novi List priznava, da je Nemcem in njihovih ustaških slugam spodletelo in da je njihov pritisk na narod brez moči. Časopis poroča o naredbi, da bo policija prevzela vse zasebne radio aparate v cilju, da izloči poslušanje kratkovalnih inozemskih radio postaj.

To je odkrito priznanje, da navzlic grožnjam in krutim kaznim narod še vedno posluša oddaje iz Londona in iz Moskve. Zato poskuša oblast preprečiti širjenje resnice in vseh takih vesti, ki bi mogle prepričati narod o zmagi zaveznikov. Razlagajo pa svoje postopanje na zanimiv način, namreč da gre za "narodov blagor".

London preživlja že četrto leto vojne, a tudi v tistih časih, ko je bila sreča vojne Angležem najbolj nasprotna, ni nikdo oviral naroda pri poslušanju so - vražnikovih radio oddaj. Jasno je, da so se nemški računi zamešali in da nekaj ni v redu. Preko svojega lastnega radia širijo Nemci ploho laži, s katerimi upajo zadušiti v srcih podjarmljenih narodov upanje na zavezniško zmago. Toda narodi se jim nočejo ukloniti in tudi ta metoda bo ostala brez uspešna.

London preživlja že četrto leto vojne, a tudi v tistih časih, ko je bila sreča vojne Angležem najbolj nasprotna, ni nikdo oviral naroda pri poslušanju so - vražnikovih radio oddaj. Jasno je, da so se nemški računi zamešali in da nekaj ni v redu. Preko svojega lastnega radia širijo Nemci ploho laži, s katerimi upajo zadušiti v srcih podjarmljenih narodov upanje na zavezniško zmago. Toda narodi se jim nočejo ukloniti in tudi ta metoda bo ostala brez uspešna.

Toda dan zmagoslavja bo prišel in takrat narod v tej zemlji ne bo pozabil na zasluge jugoslovanskega naroda, na pomoč, izkazano zavezniški stvari v najtežji uri in kljub temu, da ni bil zadostno pripravljen na vojno.

EVERYBODY
SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!
BUY WAR BONDS

Društveni KOLEDAR

APRIL

- 10. aprila, sobota — Progresivne Slovenke krožek št. 2, — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 11. aprila, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" Spomladanski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 17. aprila, sobota. — Athletics of S. N. P. J. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
- 18. aprila, nedelja. — Jugoslovanski pomožni odbor S. S. Prireditve v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 25. aprila, nedelja. — Društvo "Spartans" štev. 576 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 26. aprila, ponedeljek. — Skupni krožki Slovenske ženske Zveze. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

AUGUST

- 1. avgusta, nedelja. — Piknik društva Nanos št. 264 S. N. P. J. na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

MAY

- 1. maja, sobota — Clevelandski Slovenci štev. 14. Slov. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 1. maja, sobota. — Društvo Nanos št. 264 S. N. P. J. priredi plesno veselico v Domu zapadnih Slovencev.
- 2. maja, nedelja — Jugoslovanski - ameriški veterani. — Predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 2. maja, nedelja. — Mladinski pevski zbor S. D. D. — prireditve v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 8. maja, sobota. — Prislanci Cadets S. Z. Z. Plesna ve-

Mali oglasi

TEŽAKI
STALNI MOLDERJI
za aluminijsko in magnesia li - varno. Plača na uro poleg overtime.
Monarch
Aluminum Mfg. Co.
W. 93rd & Detroit Avenue

Mislite o zaposlitvi po vojni
Zahteve po naših zabojih se bodo nadaljevale

IŠČE SE
Moške in ženske
za splošno
tovarniško delo
Delo tudi za operatorje in poma - gače, ki se jim plača od kosa.
John Szues, Employment Mgr.
The Hankins
Container Co.
3044 W. 106 St.

Išče se
ženske za čiščenje uradov ob večerih. Ni treba biti državljan - ka. Med dnevom se zglasite v sobi št. 605 SOCIETY FOR SAVINGS poslojpa na PUBLIC SQUARE, po - 9. uri zvečer pa lahko počakate v Lobby.

Strežajke
brez izkušnje, dobijo delo. Ve - černo delo — od 10. ure do 6. ure zjutraj. — Za tri dni v te - dnu, ali pa šest dni. — Zglasite se pri RAILROAD YMCA, 615 E. 152 St.

COUGHS
Due To Colds or Bronchial Irritation
Here's good news for the people of the U. S. A. Canada's greatest cough medicine is now being made and sold right here, and if you have any doubt about what to take this winter for the common cough or bronchial irritation get a bottle of Buckley's CANADIAN Mixture. You won't be disappointed—it's different from anything else you ever used—one little sip and you get instant action. Only 45c—all druggists. Satisfaction or money back.

Gray Hair?
NEW VITAMIN
RESTORES
NATURAL COLOR
Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions
One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. 5
Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.
Name.....
Address.....
City..... State.....

Mali oglasi

IŠČE SE
ŽENSKES
za
Vojno delo
Engine lathe
Hand Screw Machine
Milling Machine
PLAČA NA URO
Tudi druga strojna dela za one, ki so zmožne.
Prednost imajo one z izkušnjo.

Steel
Improvement
& Forge Co.
970 E. 64 St.
severno od St. Clair Ave.

Izurjeni operatorji
na
BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)
VELIKIH STRUGALNIKIH
RADIAL DRILL
Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priklajste.
Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Farma naprodaj
obsegajoča 16 akrov; 6 sobna hiša. Nov hlev in več manjših poslopij. Krava, prašiči, kokoši in orodje. 3 akri vinograda, 2 akra malin, en akre sadnih dreves, ostala zemlja pa za obdelo - vati. — Nahaja se eno miljo zapadno od Geneva, Ohio. Last - nik je: ANTON STRUM, PA - DANARUN RD., GENEVA, O.

WAR BOND
QUIZ
Q. In what denominations are War Savings Stamps available?
A. Savings Stamps are issued in denominations of 10¢, 25¢, 50¢, \$1, and \$5.
Q. Is the registration of War Savings Bonds a matter of public record?
A. No. Records of ownership of War Savings Bonds are confidential and information is given only to those persons whose right to it is fully established.
Q. Where can I buy a War Savings Bond?
A. At United States post offices of the first, second, and third classes, and at selected post offices of the fourth class, and generally at classified stations and branches; at Federal Reserve Banks and branches; at most commercial banks, savings associations; credit unions; other financial institutions; many retail stores, theaters, and other official sales agencies; or through a Pay-Roll Savings Plan. You may also buy them by mail direct from any Federal Reserve Bank or branch, or from the Treasurer of the United States, Washington, D. C.
Q. What is the limit of ownership of War Savings Bonds?
A. There is an annual limit of \$5,000 maturity value, a \$3,750 cost price for each calendar year, of bonds originally issued during that year to any one person.
Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

Maybe You Know...
by A. M. CROSS
At MORE THAN 150 RED CROSS CLUBS IN FOREIGN LANDS SEVERAL HUNDRED THOUSAND U.S. SOLDIERS HAVE FOUND RECREATION AND COMFORTS OF HOME.
FROM ICELAND TO IRAN AND ALASKA TO AFRICA, RED CROSS RECREATION AND HOSPITAL WORKERS ARE BRINGING CHEER INTO THE LIVES OF LONELY MEN.
25,000 RED CROSS NURSES ARE SERVING WITH THE ARMY AND NAVY.
30,000 MORE ARE NEEDED DURING 1943!
POS LAM
WALK AND SIT IN COMFORT! DO THIS...
Use Poslam—the CONCENTRATED ointment—as thousands have. The only base HOLDS Poslam's medication on smarting tissues to cool and soothe that agonizing itch and burn. Sold from coast to coast for 35 years. Ask your doctor. Only 10c, all drug stores.

P. DECOURCELLE:

MČ LJUBEZNI

ROMAN—I. DEL

Bil je zaklenjen. Stopil je po vrsti k vsem oknom, ki so bila skrbno zaprta in lesene oknice spuščene.

Pogledal je skozi špranžico. Videl je širok pas vode, tekoče med dvema bregovima, ki ju je poznal, ker je hodil nekoč tód s Panouflem na izprehod.

Bila je Seina in nekaj korakov od tod je bil autelski železniški most. Komedijantski voz se je ustavil najbrž pri Point-du-Jour. Vreme je bilo krasno.

Solnce je sijalo in navzlic zgodnji uri je bilo ob reki mnogo izprehajalcev. Malo dalje je bilo pristanišče malih parnikov vse polno izletnikov.

Kaj če bi začel klicati na pomoč? — je pomislil.

Že je hotel to storiti, pa se je spomnil, da bi gotovo takoj prihitel Slimak in mu zamašil usta, še predno bi ljudje na bregu zaslišali njegove klice.

Ozrl se je na drugo stran in zagledal tik vrat Zefyrino; ukvarjala se je s kuho. V velikem loncu je kuhala nad žerjavico nekaj mastnega s krompirjem.

Milček je vedel iz lastne izkušnje, da pomeni taka kuha žalosten položaj Slimakove družbe.

Dalje na bregu reke je spoznal Panouflea, ki je sicer lovil ribe, pa je bil vendar dovolj blizu, da bi na prvi klic prihitel k vozu. Milček je spoznal, da je zastražen. Ves obupan se je vrgele nazaj na trdo ležišče.

— Kaj neki bo mislila dobra gospa, da sem nenadoma izginil? — je pomislil. — Ali je rešena? ... Spominjam se ... skozi dim in ogenj sem videl moža, ki jo je nesel po lestvi za menoj. Gotovo je ušla smrti. Rad bi vedel, če utegne misliti name, ki daleč od nje tako trpim.

In spomnil se je, da je v hipu, ko je začelo goreti, dobra gospa omedlela, ko je bil spoznal na sliki stari grad, ki se je o njem naenkrat spomnil, da je kot dete prebival v njem.

Hotela ga je objeti. Pretresljivo je kriknila.

Zakaj? Toda kako je mogel tako hitro spoznati tisto veliko, že davno pozabljeno hišo?

Često — v davnih časih — je v globinah temnice jetnik ječal leta in leta, s telesom v temi in z dušo v temi. Pozabil je na vse: na življenje, na svet in celo na svojo celico.

Nekega dne se je pa odkrušil pod pritiskom ptičjega kljuna od debelega zidu kamen; ptica

si je pletla gnezdo, kjer se je vzpenjal bršljan, in skozi razpoko, ki jo je zapustil za seboj kamen, je posvetil v nesrečnikovo noč težko zaželeni solnčni žarek in jo razsvetlil.

Jetnik je bil prvi hip presečen. Njegove oči niti mraka niso prenesle. Le polagoma se je privadil in začel spoznavati svojo okolico. Spoznal je groblenico, oklepajočo ga, spoznal je okove na svojih rokah in nogah, potem se mu je pa po dolgih dneh posvetilo v glavi in vse mu je postalo jasno.

In tako se je k sreči približalo osvobodjenje, blaznost ali smrt.

Tako nekako bi bili lahko trčili o Milčku. Medel solnčni žarek je nenadoma posijal v njegovo mračno življenje in v nepredeljenih daljavah je začel spoznavati čudne sence.

Ni poznal teh neopredeljenih obrazov; nobena fantastična slika, kar se mu jih je prikazalo, ni zbudila v njem točnega spomina.

Toda iztež daljav se je dvigala domači vonj ljubezni, čistosti in sreče. Ubogemu otroku se je zdelo, da je bilo to okolje, ki je bil v njem rojen in kjer je živel; in naenkrat je začutil potrebo znova pobegniti, pa čeprav bi pomenilo to smrt.

— Oh! Ne ostanem tu! ... je vzdihoval ... Moram se vrniti k dobri gospe, kjer sem bil tako srečen. Nočem, da bi mislila, da sem zbežal od nje. Saj sem itak obsojen. A zakon zahteva, da ostanem v poboljševalnici do enaindvajsetega leta. Sodniki so dejali tako ... Vrniti se hočem v Moisselles ... Hočem!

Razjezil se je. Skočil je k vratom, hoteč jih siloma odpreti, pretrgati verigo.

— Kaj pa je to? Kaj pa to pomeni? — je zakričal na ropot prihitelvi Slimak ... Zakaj se pa tako dereš? Ali ne moreš počakati, da bi kdo prišel? Pojdi obedovat. Lahko si privoščiš, kolikor hočeš. Hoteli smo poslati tvoj povratek, pa imamo kakšno v žepu.

Slimak je govoril počasi in škodoželjno je gledal ubogega dečka. Odpel je verigo, ki je zapirala vrata.

V trenutku, ko je Milček stopil iz voza, je v strahu, da bi ne pobegnil, hitro pripomnil:

— Claudinet te pričakuje že dve uri. Čaka, da se prebudiš, da bi te mogel objeti.

— Claudinet?

— Da. Ni več v bolnici ... vrnil se je k nam. Claudinet, pridi sem in objemi bratrance! — je zaklical.

Strašen napad kašlja je bil edini odgovor na Slimakovo klicanje; v naslednjem hipu je jetični mučenik zapustil svoj koteček pri ognju, kjer je šklepetal z zobmi kraj Zefyrine, prihitel je na stopnice in padel Milčku v naročje.

Otroka sta se objela in zahtela.

— No, kaj pa tvoja mati? — je zagodrnjal Slimak. — Kaj matere ne boš objel?

Ostudna baba se je zarežala, pristopila je, objela otroka in mu pritisnila na obraz svoje mesnate, orjaške ustnice.

Tudi Panoufle je prišel.

— O, vsa rodbina je skupaj, — je dejal s svojimi hripavim in porogljivim glasom ... Rodbina je nad vse! Kje pa more biti človek srečen, če ne v rodbinskem krogu? Pojdemo brž k rodbinskemu obedu.

Milček je razmišljal. Bilo je jasno, da zdaj ne bo mogoče pobegniti.

In pa, Claudinet se je opiral

Skrb za otroke delavk

Mrs. Ethelmae Wodbury (zgoraj na levi) je brez skrbi v tovarni, kjer je zaposlena, ker ve, da so med tem preskrbljeni njeni otroci. Dve sličici kažeeta prizore v zavodu, kjer so nastanjeni otroci za časa dela svojih staršev.

Mladi S. T. Early

Na gornji sliki je vojak Stephen T. Early, 19 let stari sin predsednikovega tajnika Earlyja, ki pravkar pomiva posodo v vojaški kuhinji v Camp Croft.

osamljena dama s služinčadjo. Ogenj se je tako naglo širil, da bi bila očitno že speca lastnica hiše našla v plamenih smrt, da se ni pojavil v zadnjem hipu pogumen mož, ki je tvegval svoje življenje, da jo je rešil iz goreče hiše.

Gasilci so se na vso moč potrudili in v dobri uri so ogenj res pogasili. Gmotna škoda je neznatna, žrtve tudi ni bilo nobene. Nesreča gre na račun ne previdnosti.

— Oh, nisem se zmotil, — je pomislil Milček ves srecen, —

dobra gospa je rešena. Ah, bo že moj, kako sem vesel!

— Neumnost, — je zagodrnjal Panoufle. — Kako more človek pripisovati ogenj ne previdnosti! Tako imenitnega delaniti zlobni roki ni mogoče prisoditi.

Ozrl se je na Slimaka in naenkrat je postal zelo resen. Zefyrina je natakala zganje v lončke, ki so bili iz njih popili kavo.

Claudinet je bil že tako izčrpan, da se ni mogel več držati na nogah. Omahnil je na svojo trdo ležišče, ne da bi se kd zmenil zanj. Samo Milček se je sklonil k njemu in ga tiho tolažil.

Za hip je nastala grobna tišina.

— No torej, Slimak, kaj ni v novinah nič več zanimivega? — Ne, to je vse, — je odgovoril in vrgele proč časnik.

Panoufle ga je pa smeje pobral.

— Poglejmo, morda si pa kaj prezrl. Uvodnik na prvi strani, dobro, to vemo. — Ministrski svet ... Ti lenuhi snujejo že zopet poseben zakon o ljudeh, ki imajo čisto opraviti s sodiščem ... zopet samo z namenom uničiti nas.

Obmolnil je in pogled se mu je ustavil v kotu časnika, zelo resno in zelo pazljivo, dočim ga je Zefyrina začudeno gledala.

(Dalje prihodnje)

NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

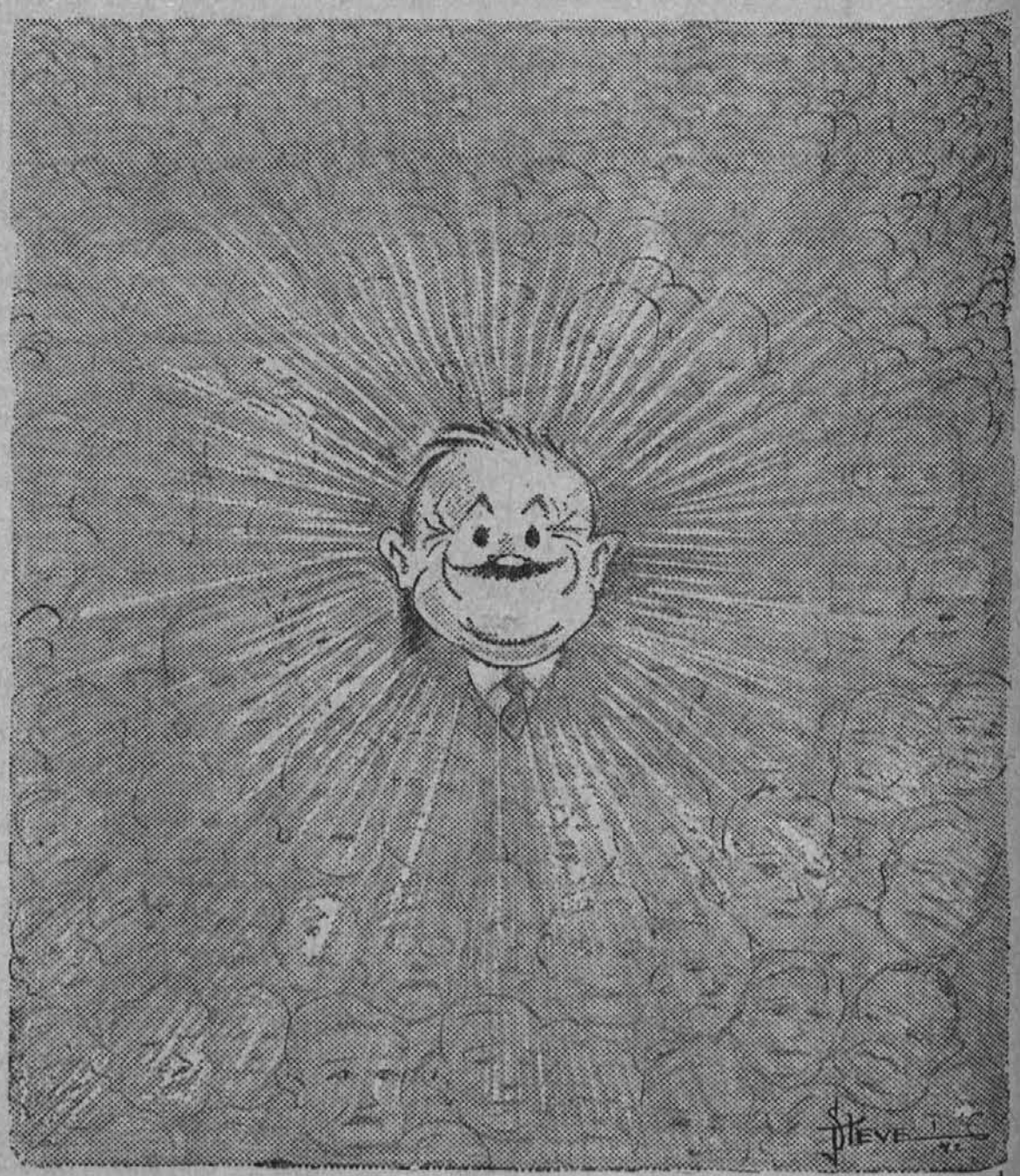
KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5311

Novice radevolje priobčujemo
brezplačno

FIND THE MAN WITH THE MOST WAR BONDS

U. S. Treasury Dept. WSS 722A

Courtesy Syracuse Post-Standard

Two ill dressed women have just escaped across the Norwegian frontier.

Why do you take such terrible chances to come to Sweden? A Stockholm correspondent asked the women who had walked 100 miles to the border which was patrolled by Nazi troops.

U. S. Treasury Dept.

“WHAT’S
YOUR
NAME?”

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo
lahko v našem uradu.